

การวางทรัพย์

(ทางออกของลูกหนี้เมื่อเจ้าหนี้ไม่ยอมรับชำระหนี้)

การวางทรัพย์ คือ การชำระหนี้ที่กฎหมายกำหนดขึ้นเมื่อการชำระหนี้มีอุปสรรคอันเกิดจากตัวเจ้าหนี้ โดยผู้วางทรัพย์ได้นำเงินหรือทรัพย์ที่เป็นวัตถุแห่งหนี้ไปวาง ณ สำนักงานวางทรัพย์

เหตุที่จะขอวางทรัพย์

1. เจ้าหนี้ออกปิด หรือปฏิเสธไม่ยอมรับชำระหนี้ โดยปราศจากมูลเหตุอันอ้างกฎหมายได้
2. เจ้าหนี้ไม่สามารถรับชำระหนี้ได้ เช่น เจ้าหนี้ไปต่างประเทศ หาตัวเจ้าหนี้ไม่พบ
3. ลูกหนี้ไม่สามารถหยั่งรู้สิทธิของเจ้าหนี้ หรือรู้ตัวเจ้าหนี้ได้แน่นอน เช่น ลูกหนี้ไปทำสัญญาเช่ากับ นาง เอ ต่อมา นาง เอ ตาย ทายาทของ นาง เอ ต่างเรียกร้องให้ลูกหนี้ ชำระค่าเช่าให้แก่ตน โดยอ้างว่าตนมีสิทธิในการรับเงินค่าเช่า ลูกหนี้จึงไม่อาจหยั่งรู้ได้ว่าจะต้องชำระหนี้กับใครระหว่างทายาท
4. ตามคำสั่งศาล

ผู้มีสิทธิวางทรัพย์

- ลูกหนี้
- ผู้รับมอบอำนาจจากลูกหนี้
- บุคคลภายนอกที่เต็มใจชำระหนี้แทนลูกหนี้

สถานที่รับวางทรัพย์

- สำนักงานบังคับคดีแพ่งกรุงเทพมหานคร 1-6
- สำนักงานบังคับคดีทั่วประเทศ

ทรัพย์ที่สามารถวางได้/ไม่สามารถวางได้

- ✓ เงินสด
- ✓ แคลชเชียร์เช็คของธนาคาร
- ✓ ทรัพย์ที่เป็นวัตถุแห่งหนี้ และสามารถส่งมอบกันได้ตามกฎหมาย เช่น รถยนต์ ตู้เย็น สร้อยทอง แหวนเพชร
- ☒ สภาพทรัพย์ไม่ควรแก่การวาง หรือเป็นที่พึงวิตกว่าทรัพย์นั้นต่อไปจะเสื่อมเสียหรือทำลายหรือบอบสลายได้ เช่น น้ำแข็งที่สลับเป็นรูปต่างๆ
- ☒ มีค่ารักษาทรัพย์แพงเกินควร
- ☒ ดึกแถว โรงแรม คอนโดมิเนียม เครื่องจักร หรือทรัพย์ที่ขนย้ายไม่สะดวก หรือน้ำ มັນหรือวัตถุไวไฟ เป็นต้น

ผลของการวางทรัพย์

1. ทำให้ลูกหนี้หลุดพ้นจากหนี้ที่ต้องชำระ ไม่ตกเป็นผู้ผิดนัดและไม่ต้องเสียดอกเบี้ยให้แก่เจ้าหนี้หลังจากวันที่วางทรัพย์
2. เจ้าหนี้มีสิทธิมารับทรัพย์ที่วาง ภายใน 10 ปีนับแต่ได้รับคำบอกกล่าวการวางทรัพย์ หากเจ้าหนี้ไม่มารับสิทธิของเจ้าหนี้เหนือทรัพย์ที่วางเป็นอันระงับไป

ตัวอย่างเช่น

การขายฝากที่ดิน เมื่อใกล้ครบกำหนดเวลาไถ่ ลูกหนี้จะนำเงินไปให้เจ้าหนี้แต่เจ้าหนี้นายเปียงไม่ยอมให้ลูกหนี้ชำระหนี้เงินทำให้ลูกหนี้ชำระหนี้ไม่ได้และเลยกำหนดระยะเวลาไถ่ถอน ทำให้กรรมสิทธิ์ในที่ดินตกเป็นของเจ้าหนี้

แนวทางการแก้ไขปัญหากรณีนี้ คือ ก่อนครบระยะเวลาไถ่ให้ลูกหนี้นำเงินไป “วางทรัพย์” ตามมูลหนี้ที่ต้องไถ่ถอนตามสัญญาขายฝากแล้วลูกหนี้ก็จะหลุดพ้นจากหนี้

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา 331 ถ้าเจ้าหนี้ออกปิดไม่ยอมรับชำระหนี้ก็ได้ หรือไม่สามารถจะรับชำระหนี้ได้ก็ได้ หากบุคคลผู้ชำระหนี้วางทรัพย์อันเป็นวัตถุแห่งหนี้ไว้เพื่อประโยชน์แก่เจ้าหนี้แล้ว ก็ย่อมจะเป็นอันหลุดพ้นจากหนี้ได้ ความข้อนี้ห้ามให้ขัดลอดถึงกรณีที่บุคคลผู้ชำระหนี้ไม่สามารถจะหยั่งรู้ถึงสิทธิ หรือไม่รู้ตัวเจ้าหนี้ได้แน่นอนโดยมิใช่เป็นความผิดของตน

มาตรา 333 การวางทรัพย์นั้นต้องวาง ณ สำนักงานวางทรัพย์ประจำตำบลที่จะต้องชำระหนี้

